

РЕШЕНИЕ N447
София, 21 май 2007 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в съдебно заседание на четвърти май две хиляди и седма година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ : РУМЕН НЕНКОВ

ЧЛЕНОВЕ: ЕВЕЛИНА СТОЯНОВА

КАПКА КОСТОВА

при секретар: Р.Виденова

и в присъствието на прокурора: Ат.Гебрев

изслуша докладваното от председателя (съдията) Р. Ненков наказателно дело №. 1091/2006 година

С присъда № 13 от 09.03.2006 г. по н.о.х.д. № 917/2004 г. на Великотърновския окръжен съд е постановено:

А) Подсъдимият Илия Димитров Измирлиев е признат за виновен в това, че на 04.04.2004 г., около 20:10 часа, в Република Сърбия, на пътя от гр. Биело поле към гр. Приеполе, на около 600 м. от с. Гостун, при управление на моторно превозно средство – автобус “Йонкер” с рег. № См 00-72 АК, собственост на “Пампорово” АД, гр. Смолян, ул. “Дунав” № 3, нарушил правилата за движение по чл. 13, т. 1, изр. 1 от Виенската конвенция за пътно движение, чл. 41 и чл. 45 от Закона за основите на безопасността на движение по пътищата на Съюзна Република Югославия и допуснал причиняването на смъртта на повече от едно лице – Александра Маринчева Гергова на 17 г., Антония Тодорова Братова на 14 г., Боряна Петкова Петкова на 11 г., Жения Ангелова Ангелова на 11 г., Светослава Светославова Пантелеева на 12 г., Валентин Христов Маринов на 14 г., Виктор Николаев Маринов на 14 г., Лора Илиянова Николова на 14 г., Глория Хараламбиева Георгиева на 11 г., Юлиян Георгиев Манзаров на 18 г., Светослав Радев Колев на 15 г. и Антоана Венциславова Евтимова на 13 г., като деянието представлява особено тежък случай, поради което и на основание чл. 343, ал. 3, пр. 2, алтернатива 2-ра, б. “б”, пр. 2 във вр. с чл. 343, ал. 1, б. “в” във вр. с чл. 342, ал. 1, пр. 3 във вр. с чл. 36 и чл. 54 от НК му е било наложено наказание седем години лишаване от свобода при първоначален “общ” режим на изтърпяване;

На основание чл. 59 от НК е зачетено предварителното задържане на подсъдимия от 06.04.2004 г. до 21.04.2004 г. и от 22.04.2004 г. до 24.04.2004 г.; и

На основание чл. 343г във вр. с чл. 37, т. 7 от НК подсъдимият Измирлиев е лишен от право да управлява моторно превозно средство за срок от седем години.

Б) По предявените граждански искиове от родителите на загиналите при произшествието подсъдимият Илия Димитров Измирлиев на основание чл. 45 във вр. с чл. 52 от ЗЗД и “Пампорово” АД, гр. Смолян, ул. “Дунав” № 3 на основание чл. 49 във вр. с чл. 52 от ЗЗД са осъдени солидарно да заплатят по 50 000 лв. обезщетения за неимуществени вреди съответно на Маринчо Ценков Гергов, Нина Борисовна Гергова, Венцислав Ангелов Евтимов, Милена Илиева Евтимова, Тодор Георгиев Братов, Даниела Петрова Братова, Петко Николаев Петков, Веселина Димитрова Тошева – Петкова, Христо Димитров Маринов, Маргарита Асенова Маринова, Николай Маринов Николаев, Мариана Иванова Николаева, Хараламби Георгиев Ламбев, Наталия Георгиева Ламбева, Ангел Борисов Ангелов, Мариана Колева Ангелова, Илиян Фильов Николов, Даниела Петрова Николова, Ради Колев Генков, Катя Славева Генкова, Светослав Цветанов Пантелеев, Анелия Василева Пантелеева, Георги Костов Манзаров и Силвия Сашева Манзарова, заедно със законната

лихва от 04.04.2004 г. до окончателното им изплащане, както и да заплатят съответната държавна такса и направените разноси.

По въззивни жалби на подсъдимия Измирлиев и гражданския ответник “Пампорово” АД – гр. Смолян с решение № 288 от 02.11.2006 г. по в.н.о.х.д. № 181/2006 г. на Великотърновския апелативен съд горната присъда:

А) е изменена като подсъдимият е признат за невинен и е оправдан по обвинението, че съставомерният резултат е в причинна връзка и с нарушение по чл. 13, т. 1, изр. 1 от Виенската конвенция за пътно движение и по обвинението, че случаят е “особено тежък” по чл. 343, ал. 3, б. “б”, алтернатива 2-ра от НК, поради което деянието му е преквалифицирано по чл. 343, ал. 3, алтернатива 3 (предпоследна) във вр. с чл. 343, ал. 3, б. “б”, алтернатива 1-ва, във вр. с чл. 342, ал. 1 от НК и размерът на наказанието “лишаване от свобода” е намален от седем години на четири години, а размерът на наказанието “лишаване от право” на управление на МПС по чл. 343г във вр. с чл. 37, т. 7 от НК – от седем години на четири години; и

Б) е потвърдена в останалата ѝ част.

Срещу въззивното решение са подадени касационни жалби от защитниците на подсъдимия Илия Измирлиев и гражданския ответник “Пампорово” АД - Смолян, а също така касационен протест и касационни жалби от частните обвинители (родители на загиналите) и техните повереници.

В жалбата на защитниците на подсъдимия и допълнението към нея са посочени всички касационни основания по чл. 348 от НПК като се поддържа основно искане за постановяване на цялостно оправдаване и евентуално – за намаляване на размера на наказанието при условията на чл. 55, ал. 1, т. 1 от НК с прилагане на чл. 66, ал. 1 от НК. Доводите за допуснати съществени процесуални нарушения обобщено се свеждат до: а)ограничаване на правото на защитата да иска събирането, проверката и оценката на нови доказателства (нарушения по чл. 12 и чл. 107, ал. 3 във вр. с чл. 55, ал. 1 от НПК); б)позоваване на ненадлежно събрани доказателства, каквито са обясненията на подсъдимия по време на досъдебното производство (нарушение по чл. 105, ал. 2 от НПК); в)несъответствие на съдържанието на мотивите на обжалваното решение с изискванията по чл. 14, ал. 1 от НПК поради едностранчив и непълнен анализ на противоречията на доказателствените материали, особено при обсъждане на заключенията на различните експертизи; и г)постановяване на осъждане по непредявени с обвинителния акт съществени обстоятелства, без съответно изменение на обвинението от прокурора. Нарушението на материалния закон се обосновава с две тези: а)неправилно посочване на правилата за движение, запълващи съдържанието на приложената бланкетна норма от Особената част на Наказателния кодекс, по която е постановено осъждане; и б) липса на субективна страна на престъплението т.е. наличие на “случайно деяние” по смисъла на чл. 15 от НК. Искането за смекчаване на наказанието се основава на оплакване за недооценяване на активното общественополезно поведение на подсъдимия след деянието, насочено към ограничаване на възможните още по-тежки последици от злополуката.

В касационната си жалба гражданският ответник се солидаризира с тезата на защитниците за допуснато съществено процесуално нарушение по повод оценяването на показанията на трима свидетели – Магда Георгиева, Блага Чонова и Виолета Хабиб. Направено е и оплакване за недоказаност на иска – както по правно основание, така и по размер с оглед на критерия за справедливост, установен в чл. 52 от ЗЗД.

В касационния протест се твърди, че въззивният съд е нарушил закона като частично е оправдал подсъдимия Измирлиев по обвиненията за допуснато нарушение по чл. 13, т. 1, изр. 1 от Виенската конвенция за пътно движение и за “особено тежък случай”. На тази основа се развива довод за неоправдана снизходителност на определеното от въззивния съд наказание и се иска връщане на делото за ново второинстанционно разглеждане. Аналогични са оплакванията и исканията по въззивните жалби на частните обвинители и техните повереници.

Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, като обсъди становищата на страните в рамките на развитите от тях доводи и извърши проверка в пределите по чл. 347, ал. 1 от НПК, установи следното:

По доводите за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, довели до ограничаване на правото на защита, развити в жалбите на защитниците на подсъдимия и гражданския ответник.

В жалбите и допълнението не са изложени оплаквания за нарушения по чл. 348, ал. 3, т. 2 – 4 от НПК, които биха съставлявали абсолютно основание за касационна отмяна. По реда на служебната проверка такива пропуски не бяха установени и от настоящата последна съдебна инстанция. Същевременно всички развити доводи за допуснати нарушения по смисъла на чл. 348, ал. 3, т. 1 от НПК са неоснователни.

Защитата е поставила въпроса за неоправдано ограничаване на основополагащото ѝ право да представя доказателства и съответно да изисква от съда да събере посочени от нея доказателства, релевантни към предмета на доказване. Тезата ѝ обаче е неоснователна. Съдебното следствие пред първата инстанция е приключило след като в съдебното заседание на 06.03.2006 г. защитникът на подсъдимия изрично е заявил, че и двамата нямат искания за събиране на нови доказателства. След постановяване на осъдителната присъда при въззивното разглеждане на делото защитата е поискала в допълнително съдебно следствие: а) да се приобщи изготвения по време на досъдебното разследване видеофилм за изваждането на катастрофирания автобус от водите на р. Лим; б) да се изискат всички материали, документиращи действията на сръбските съдебни органи по повод на злополуката, включително и дадени становища от чуждестранни експерти; в) по реда на правната помощ да бъде приложен пълния текст на Закона за основите на безопасността на движението по пътищата на СРЮ, както и два текста от Наказателния кодекс на СРЮ; г) да се допусне съдебно-медицинска експертиза относно причините за смъртта на пострадалите Антоана Евтимова и Юлиан Манзаров; и д) да се допусне повторна “комплексна авто-техническа, фракто-диагностична, пътнo-строителна, фотографска и психологическа експертиза” със задача, аналогична на задачата, изпълнена от предходната повторна петорна експертиза. Настоящата касационна инстанция изразява пълното си съгласие със аргументите за отхвърляне на посочените искания, изложени от въззивния съд по реда на чл. 327 от НПК в определение от 13.09.2006 г.

Видеофилмът за изваждането на автобуса от реката в никакъв случай не може да се ползва като веществено доказателство по смисъла на чл. 109 от НПК. Повече от очевидно е, че по начин на изготвяне и предназначение този филм не е вещ, върху която са били оставени каквито и да е непосредствени следи от престъплението. Още по-малко самият той по естеството си би могъл да съставлява предмет на престъплението. С оглед на изминалия значителен период от време до момента на създаването на видеофилма обстановката на местопроизшествието без съмнение е била твърде различна от релевантната за изхода на делото обстановка непосредствено след злополуката, която в случая е пресъздадена чрез други доказателствени средства – гласни и писмени.

Правилно е становището на въззивния съд, че процесуалните действия на органи на друга държава, извършени след образуването на наказателно производство под българска юрисдикция, при това без надлежно възлагане от националните съдебни органи съобразно установените междудържавни договорни отношения, не могат да бъдат ползвани за установяване на правно-релевантни факти по настоящето дело. Съществуват писмени доказателства (томове 7 и 7а от сл.д.), от които е видно, че всички доказателствени материали, събрани по образуването в Република Сърбия наказателно производство до момента на осъществения по реда на чл. 478 от НПК негов трансфер в Република България, са били предадени на българските съдебни органи. При това положение предходните инстанции правилно и законосъобразно са отказали да изискват и други допълнителни материали, включително и последващи експертни доклади, които не биха имали каквато и да е процесуална стойност по настоящето дело.

Правилата за движение по пътищата на Република Сърбия, които са имали отношение към повдигнатото обвинение, са били надлежно установени и предявени на защитата. Освен това изобщо не е провеждано производство за екстрадиция, а делото е било образувано в съответствие с приложимостта на българския Наказателен кодекс съобразно чл. 4, ал. 1 от НК. На тази основа, за да бъде удовлетворено правото на подсъдимия и неговите защитници да знаят каква е правната същност на обвинението не се е налагало доказване на друго чуждо законодателство чрез прилагане на пълния текст на Закона за основите на безопасността на движението по пътищата на СРЮ и текстовете на съответните на деянието материално-правни норми от Наказателния кодекс на СРЮ.

Съгласно чл. 144, ал. 2, т. 1 от НПК предпоставка за уважаване на искането за назначаване на нова експертиза относно причината за смъртта на Антоана Евтимова и Юлиян Манзаров е съществуването на съмнение по това обстоятелство. В случая такова съмнение не е имало, защото въпросът е бил изследван и решен на основата на гласни доказателствени средства, потвърдени от научно обосновано съдебно-медицинско заключение.

С пълно основание въззивният съд е отхвърлил и искането за назначаване на “комплексна” седморна, но по съществуването на поставените задачи фактически “повторна”, четвърта поред авто-техническа експертиза. В тази насока е изложил подробни, логически издържани съображения в подкрепа на научната обоснованост на последната петорна експертиза, като в мотивите на постановеното от него второинстанционно решение убедително е защитил становището си за правилността на изводите на вещите лица. Следователно предпоставките по чл. 153 от НПК не са били налице.

По принцип въззивната инстанция не е длъжна да събира всички поискани от страните доказателства, а само онези, които могат да послужат за изясняване на обстоятелствата, включени в предмета на доказване. От гореизложеното следва, че в случая тя е достигнала до обективната истина, без да ограничава правото на защита по отношение на правото ѝ да сочи изгодни за нея доказателства и съответно – да изисква събирането им.

Неоснователно е твърдението по касационната жалба, че в нарушение на чл. 105, ал. 2 от НПК въззивният съд е основал фактическите си заключения на ненадлежно събрани доказателствени материали. Наистина подсъдимият Измирлиев се е ползвал от правото си да не дава обяснения по повдигнатото обвинение и затова в хода на съдебното следствие изобщо не са приобщавани изявленията му, направени пред следователя. Тези изявления обаче не са използвани за обосноваване на правно-релевантните факти. В действителност са взети предвид свидетелски показания, възпроизвеждащи неговите реакции по време на злополуката, включващи действия и думи. Този подход е съобразен с правилото по чл. 117 от НПК и затова в него не е имало нищо противозаконно.

В касационната жалба и допълнението към нея неоправдано се оспорва качеството на съдържанието на второинстанционния съдебен акт. Поначало въззивният съд ясно е заявил, че възприема фактическата обстановка, изложена в проверяваната от него присъда. При това положение той не е бил длъжен да я повтаря, а само да обоснове логически и правно издържани отговори на доводите на защитата. Точно това е и сторил, с което е изпълнил задължението си по чл. 339, ал. 2 от НПК.

Формално на процесуално основание, но фактически с излагане на съображения по същество, първостепенният съд е отхвърлил заключението на назначената по делото първа авто-техническа експертиза, което е било в полза на тезата на обвинението. Това заключение обаче в никакъв случай не може да се обяви за несъществуващо и от него най-малкото е следвало съмнение за правилността на коренно противоположното заключение на назначената втора поред петорна експертиза. Затова с назначаването на трета експертиза, съставена от възможно най-компетентни специалисти в съответната област на научното познание, съдът не само не е нарушил процесуалните правила, а напротив – изпълнил е задължението си да положи всички усилия за разкриване на обективната истина.

В съответствие с чл. 14, ал. 1 от НПК анализът на доказателствените материали, направен от предходните инстанции, е основан на действителното им съдържание, съобразен е и с изискването за пълнота и всестранност. Показателно е, че касационната жалба и допълнението към нея не съдържат нито едно сериозно твърдение за необективност или очевидно пристрастие.

Поначало процесуално недопустимо е било използването на изявленията на свидетелите Марта Георгиева, Блага Чонова и Виолета Хабиб, записани от сръбски разследващ орган след преминаването на делото под българската юрисдикция. От друга страна изобщо не е вярно твърдението, че показанията им, дадени надлежно в хода на съдебното следствие пред първата инстанция, са били игнорирани от въззивния съд. Обратно – обсъдени са добросъвестно и точно, като изводите за достоверността им са направени на основата на съпоставянето им с други гласни доказателствени средства, а също и със заключенията на вещите лица.

В никакъв случай отразените в протокола за съдебното следствие пред първата инстанция изрази, документиращи процесуалните действия на съда по приемането на различните, в някои отношения и противоположни експертни заключения не сочат на предварително обявено становище кое от тях е вярното или е с по-голяма сила. Затова тезата за допуснато нарушение по чл. 14, ал. 2 от НПК също е неоснователна.

Не отговаря на истината, че предходните инстанции не са обсъдили задълбочено уточненията относно механизма на разрушаване на ябълковидния болт на автобуса, направени от вещите лица Тодор Стойчев и Цанка Каменова при разпита им в съдебното пред първата инстанция на 01.03.2005 г. Това е сторено подробно и задълбочено както в присъдата, така и в подлежащия на касационен контрол въззивен съдебен акт.

В мотивите на въззивното решение експертното заключение на втората петорна авто-техническа експертиза съвсем не е игнорирано. То е обсъдено обективно и задълбочено. Правилно е преценявано съвкупно и при съпоставяне с последната повторна петорна експертиза. Така и двете предходни инстанции са намерили законосъобразния подход към достигане до обективната истина. От една страна категорично са изложили собствените си, релевантни към предмета на делото фактически констатации, изградени върху точен, обективен анализ на гласните и писмените доказателствени средства. На тази основа са се позовали и на предоставените от вещите лица научни знания, за да достигнат до решаващото крайно заключение, че причините за злополуката не са от техническо естество (внезапно възникнала, непредвидима повреда), а са свързани със субективните действия на водача – подсъдимия Измирлиев. С убедителни доводи въззивният съд е отхвърлил възможността автобусът да е излязъл от пътното платно в резултат на неуправляемост, последвала счупването на ябълковиден болт. Позовал са е на надлежно установени факти – от една страна – липсата на значими препятствия по пътя до излизането на превозното средство от него, а от друга – наличието на връзка между системите за управление до същия момент.

Осъдителната присъда е основана на фактическа обстановка, която не се отличава съществено от обстоятелствената част на обвинителния акт. Няма значими, съдържателни разлики в описанието на изпълнителното деяние, включително и относно скоростта на движение и последвалите деянието повреди на автобуса. Затова изобщо не се е налагало прокурорът да осъществи процесуалното действие “изменение на обвинението”. Направеният в тази насока касационен довод за ограничаване на правото на защита, поради осъждане по непредявено от фактическа страна обвинение, е също така неоснователен.

По доводите за допуснати нарушения на закона.

Настоящата инстанция е ограничена от законодателя да не може да установява нови фактически положения. Затова касационният контрол за точното прилагане на материалния закон от въззивната инстанция следва да се основе само върху установените от нея правно-релевантни обстоятелства. В тези параметри не са допуснати закононарушения.

a) по жалбата на защитниците на подсъдимия и гражданския ответник:

Управлявайки моторно превозно средство в една чужда страна, при това не за първи път, подсъдимият Измирлиев е бил обвързан от установените местни правила за движение. Релевантните към случая правни норми са надлежно установени от обвинителната власт и изрично посочени в обвинителния акт. Без всякакво съмнение от обективна и субективна страна те са били нарушени от дееца, защото при липсата на други причини, свързани с техническото състояние на водения от него автобус, в конкретната усложнена пътна обстановка не е приспособил скоростта, така че нито за момент да не изпуска управлението, за да бъде в състояние да реагира чрез ефективно спиране при всяко затруднение (нарушение по чл. 45 от Закона за основите на безопасността на движение по пътищата на СРЮ) и така е допуснал превозното средство да излезе от дясната страна на пътя и фатално да се отклони извън него по склона към водите на р. Лим (нарушение по чл. 41 от Закона за основите на безопасността на движение по пътищата на СРЮ).

Вярно е, че скоростта (под 50 км./час) не е надхвърляла максимално позволената за движение извън населените места. Вярно е също така, че самият десен завой, на който е станало произшествието се е отличавал с “нетипичност” и същевременно не е бил обезопасен с мантиanela, нито е бил обозначен със съответен предупредителен или ограничителен

пътен знак. Всичко това обаче са обстоятелства, които могат да се третираат като смекчаващи отговорността на подсъдимия, без да са в състояние да го оневинят. Настоящата касационна инстанция намира, че ограничената видимост с оглед особеността на завоя и управлението в нощни условия, съчетана и с мокро пътно платно, са факти, чието възприемане е било в рамките на субективните възможности на дееца. Необичайната пътна обстановка, наред с поетата отговорност за живота и здравето на пътниците в автобуса, са го задължавали да бъде в максимална степен внимателен и предвидлив при избора на скоростта и изобщо при управлението на превозното средство. От значение е и това, че все пак той е бил опитен водач с дългогодишна практика, а и не за първи път е минавал по пътя, на който е станала злополуката.

На горната основа настоящият състав споделя съображенията, с които предходните инстанции са отхвърлили тезата на защитата, че деянието е случайно по смисъла на чл. 15 от НК, защото при максимална концентрация, каквато е била задължителна в случая, деецът е могъл да предотврати настъпването на общественонеопасните последици. В края на краищата всяко моментно невнимание на шофьора може да го изправи пред необходимостта да понесе сериозни санкционни последици.

Необходимо е да се добави, че основателното осъждане на подсъдимия за резултатно престъпление по транспорта само по себе си обвързва съгласно чл. 49 и чл. 51 от ЗЗД и отговорността на гражданския ответник “Пампорово” АД – Смолян като възложител на работата на непосредствено виновното лице да обезщети солидарно с него пострадалите от деянието. Вярно е, че претенцията на родителите на загиналите деца е уважена изцяло – така както е поискана, но определеният паричен еквивалент на преживените болки и страдания е напълно съответен на общественния критерий за справедливост, въплътен в нормата на чл. 52 от ЗЗД. Не е нужна особена житейска зрялост и мъдрост, за да се приеме, че увредените са били постигнати от най-голямото нещастие – преждевременно и съвсем неочаквано са загубили дете - най-скъпото за тях човешко същество.

С оглед на изложеното по-горе искането на защитата на подсъдимия за оправдаване поради несъставомерност на деянието, както и искането на гражданския ответник за отхвърляне на гражданския иск или за намаляване на присъдените обезщетения, са неоснователни и следва да се отхвърлят.

б) по протеста и жалбите на частните обвинители и техните повереници:

Поначало би било абсурдно по искане на страните по обвинението да се постанови отмяна на въззивния съдебен акт само защото е постановено частично оправдаване за нарушение по чл. 13, т. 1 от Виенската конвенция за пътно движение. Местните правила за движение по пътищата, запълнили диспозицията на приложената в случая бланкетна норма от българското наказателно законодателство, съставляват отражение и конкретизация в национално-правната система на Република Сърбия на поето от държавата международно задължение. Съвместяването на норма от конвенцията с аналогични приложими вътрешни норми в никакъв случай не може да доведе до по-неблагоприятно третиране на осъдения, каквато е целта, обявена от държавното и частното обвинение. Освен това и по същество настоящата инстанция споделя като законосъобразно виждането на въззивния съд, че общите норми на “Конвенцията” са приложими дотолкова, доколкото липсват съответни специални вътрешни правила по мястото на извършване на деянието.

Според касационния състав въззивният съд е имал правното основание да приеме, че конкретният случай не е “особено тежък” по смисъла на чл. 93, т. 8 от НК. Не може да има никакво съмнение, че престъпният резултат (смъртта на 12 деца) е неимоверно, дори некачествено тежък – от гледна точка както на родителите, така и обществото. Законодателят обаче изисква и кумулативната наличност на “други отегчаващи отговорността обстоятелства”, разкриващи “изключително висока степен на обществена опасност на деянието и дееца”. Такива обаче наистина няма. Данните за трудовите и моралните качества на подсъдимия Измирлиев са твърде положителни. Релевантно за оценката на личността му е и активното участие в спасяването на други потенциални жертви на произшествието. При това е осъществил деянието при по-леката степен на непредпазливата вина – небрежността, а и допуснатите нарушения на правилата за движение не са груби.

От гореизложеното следва, че няма основание за отмяна на въззивното решение и съответно – връщане на делото с оглед прилагането на по-тежко наказуема норма от Особената част на Наказателния кодекс.

По доводите за явна несправедливост на наложеното наказание.

а) по жалбата на защитниците на подсъдимия:

Наказанието, така както е определено от въззивния съд, не е завишено. Правилно е индивидуализирано при превес на смекчаващите отговорността обстоятелства – значително под средния законоустановен размер, но в известна степен над предвидения минимум. Чистото съдебно минало и отличната характеристика на дееца, наред с поведението му непосредствено след произшествието са дали основание на въззивния съд да приеме, че случаят не е “особено тежък” по смисъла на чл. 93, т. 8 от НК. При това положение обаче изключително тежкия престъпен резултат не може да не бъде оценен като отегчаващо отговорността обстоятелство. Подсъдимият Измирлиев е трябвало да съзнава, че управлението на автобус с много пътници, повечето от които деца, е високоотговорна, рискова дейност, която го е задължавала да бъде винаги много внимателен и концентриран. Ето защо не следва да бъде уважено искането на защитата за още по-значително намаляване на наказанието – дори и до размер, който ще позволи приложението на института на условното осъждане. Такъв подход би бил в разрез с правилото по чл. 54 от НК и няма да доведе до реализацията на възпитателните и предупредителните цели на наказателната репресия по чл. 36 от НК – както спрямо конкретния престъпен деец, така и по отношение на другите членове на обществото.

На корекция подлежи обаче пропускът на втората инстанция, след като е намалила размера на наложеното за непредпазливо престъпление наказание “лишаване от свобода” под пет години, съответно да промени и първоначалния режим на изтърпяването му в “лек” – съгласно чл. 45, б. “а” от ЗИН.

б) по протеста и жалбите на частните обвинители и техните повереници:

Настоящата инстанция не споделя становището, че наложеното на подсъдимия Измирлиев съвкупно наказание е неоправдано снизходително.

Както от гледната точка на индивидуалния интерес на родителите на загиналите деца, които естествено ще очакват от осъдения да съдейства, наред със солидарно задължения граждански ответник, за по-бързо обезщетяване на претърпените от тях болки и страдания, а също така и с оглед на по широките обществени интереси, не би било нито разумно, нито целесъобразно наказателното производство да продължи след връщане на делото за ново разглеждане на въззивната инстанция. А според чл. 354, ал. 3, т. 1 от НПК само по този начин би могло да се постигне поисканото с протеста и жалбата на частните обвинители увеличаване на сроковете на кумулативно предвидените в закона и съответно наложени от въззивния съд санкции.

По принцип наистина наказанието трябва да е адекватно на тежестта на престъплението, но преди всичко то следва да е насочено към постигане на положителен възпитателен и предупредителен ефект както върху личността на дееца, така и спрямо останалите членове на обществото. Неотвратимостта на възмездие при всяко положение е много по-важна от неговата тежест. Няма особен житейски смисъл незаличимите душевни страдания на родителите на загиналите деца да дадат основание да бъде отворена и друга рана, която също може да се окаже с необратими последици, но този път за осъдения. Освен това необходимо е да се отчете и спецификата на конкретния случай – непредпазливата форма на вина на подсъдимия е проявена в относително по-лека си вид на “небрежност”, допуснатите от дееца нарушения на правилата за движение, довели до съставомерния резултат, не са особено фрапантни, а и деянието е осъществено на нетипична и недостатъчно обезопасена част от пътя.

По гореизложените съображения и на основание чл. 354, ал. 2, т. 1 и ал. 1, т. 1 от НПК Върховният касационен съд, първо наказателно отделение,

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ въззивно решение № 288 от 02.11.2006 г. по в.н.о.х.д. № 181/2006 г. на Великотърновския апелативен съд, с което е осъществена второинстанционна проверка на присъда № 13 от 09.03.2006 г. по н.о.х.д. № 917/2004 г. на Великотърновския окръжен съд, като на основание чл. 45, ал. 1, б. “а” от ЗИН, вместо “общ”, **определя “лек” първоначален режим на изпълнение на наказанието четири години лишаване от свобода**, наложено на подсъдимия Илия Димитров Измирлиев за престъпление по чл. 343, ал. 3, алт. предпоследна, във вр. с чл. 343, ал. 3, б. “б”, алт. първа.

ОСТАВЯ В СИЛА горепосоченото решение в останалата му част.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: [подпис]

ЧЛЕНОВЕ: 1. [подпис]

2. [подпис]